

Egy csepp kertet a házak közé! Árnyéktűrő növények

Ha nem tudunk a füstös, zajos, nyáron forró városból saját kertünkbe menekülni, varázsoljunk a környezetegbe egy csepp természetet.

A Lipótvárosban, Terézvárosban, Erzsébetvárosban lakosonként kevesebb, mint egy négyzetméter közcélú zöldfelület van, holott városi környezetben az ideális mintegy 20 négyzetméter lenne. Ezért ültessünk minden lehetséges helyre – falakra, tetőre, erkélyre, de még a sötétebb udvarokba is növényeket.

Még a leburkolt, napot alig kapó belső udvarokra is sokféle növény telepíthető. Ágyásokba, konténerekbe ültetett árnyéktűrő növényekkel és némi ötletességgel jó megoldásokhoz juthatunk. Előnye az udvaroknak, hogy a fagytól jobban védettek, így a kiültetést korán megkezdhetjük, és a növények is tovább maradnak zöldek, mint a szabad területeken.

Hasznos tanácsok:

- Igyekezzünk világos, vidám színeket választani a burkolatokhoz, konténerekhez, bútorokhoz stb! A világítótestek, a lampionok, és a gyertyatartók növelik esténként a meghitt hangulatot.

- Ügyeljünk az öntözésre! Ha a kerti csapnak külön vízórája van, nem kell csatornadíjat fizetni. Viszonylag olcsón szereltethető fel automata öntözőberendezés, ha nincs felelőse a növények gondozásának.
- Ültetőedények, különböző magasságúra megemelt virágágyások, színes csempék, téglák vagy egyéb burkolóelemek segítségével szintkülönbségeket alakíthatunk ki, amelyekkel változatosabbá és optikailag nagyobbá alakíthatjuk a területet.

- Ha több növényt szeretnénk elhelyezni, akkor sem kell az egész burkolatot felbontani. Csak egy-egy bokornak, virágágyásnak való területet bontsunk ki. Hiszen az udvart többen is használják, különféle célokra, emellett a tatarozásokra is gondolni kell. A helyenként kialakított ágyások közötti területek különféle módon alakíthatók ki (játszórész, padok, közlekedő stb.), és a változó igényekhez jobban alkalmazhatók.

A következőkben árnyékkedvelő növényeket sorolunk fel. Ha van lehetőségünk, kérdezzük meg tapasztalt kertész véleményét is az udvar kialakításakor.

Havasszépe

ÉVELŐK

Pompás szívvirág (*Dicentra spectabilis*)
Húsos rizómáival terjedő, életerős, bokros évelő. Szereti a jó tápanyag-ellátottságot

Tollbuga (*Astilbe spp.*)

Magas, bokros növekedésű hosszú életű évelő. Virágok tollas összetett fürtben nyílnak júniustól-júliusig.

Árnyliliom (*Hosta spp.*)

Lenyűgözően változatos és ugyanakkor igénytelen.

Csészerojt (*Tellima grandiflora*)

Tejfehér virágait május-június hónapokban hozza.

PÁFRÁNYFÉLEK

Szinte minden páfrány árnyékkedvelő és vízigényes. Néhány példa:

Struccpáfrány

(*Matteuccia struthiopteris*)

Igénytelen, mégis gyönyörű.

Japán festett páfrány

(*Athyrium niponicum*)

Az egyik legszebb páfrány faj. A levelek úgy néznek ki, mintha kézzel festették volna.

Gímpáfrány (*Phyllitis scolopendrium*)

Egyedi megjelenésű örökzöld páfrány. Levele tagolatlan, nyelv alakú, bőrszerű hullámos szélű és világos fényeszöld. Időnként lássuk el lombkomposzttal!

Tollbuga

CSERJÉK

Havasszépe (*Rhododendron spp.*)

A savanyú 4, 5-5 pH körüli talajokban érzi jól magát, emiatt ültetése gondos kezelést igényel! Kávézaccal, fűrészporral is savanyítható.

Japán babérsom (*Aucuba japonica*)

Széles, egzotikus, zöld-sárga tarka levelű örökzöld növény. Közepesen nedves talajban érzi igazán jól magát.

Babérmeggy (*Prunus laurocerasus*)

Örökzöld, sűrű, idővel szétterülő cserje. Nem igényes, túlzott növekedését erős tavaszi visszametszéssel korlátozhatjuk

Hortenzia (*Hydrangea spp.*)

Levelei tojásdad alakúak és fűrészszélűek. Virágzata kúpos, gömbös vagy lapos bugavirágzat. Nedves talajban érzi igazán jól magát. Egyes fajták kifejezetten a savanyú pH értékű talajokat kedvelik.

Puszpáng (*Buxus sempervirens*)

Tömött, lassú növekedésű, fényes, apró levelű örökzöld cserje. Legjobban félárnyékban, nedvesebb talajokon fejlődik.

Kerti madárbirs

Japán festett páfrány

TALAJTAKARÓK

Indás infű (*Ajuga spp.*)

Örökzöld, leveleivel is díszítő évelő, a teljes árnyékot is elviseli.

Gyöngyvirág (*Convallaria majalis*)

Gyöktörzs, sűrűn tarackoló.

Meténg (*Vinca spp.*)

A talajon gyorsan kúszó, hajtásaival szépen takaró örökzöld.

Kerti madárbirs

(*Cotoneaster horizontalis*)

Fényes, sötétzöld levelei késő ősszel vörösre váltanak. Rózsásfehér virágai tavasz végén és kora nyáron nyílnak. Közepesen szárazságtűrő.

Foltos árvacsalán

(*Lamium maculatum*)

Szürkés lombú, nagy területet befedő kiűnő, igénytelen talajtakaró. Levele ezüstös lombúak, örökzöld, kellemetlen szagúak.

Kúszó kecskerágó (*Euonymus*

fortunei Emerald n Gold)

Kitűnő örökzöld törpe cserje. Fényes tarka levelei sárga szélűek.

Talajtakarónak, alacsony sövénynek, dészás növénynek alkalmas.

Zöld Levél Program

A Lélegzet Alapítvány városzöldítő programja 2007. júliustól 2008. júniusig tart.

Célja, hogy javuljon a környezet állapota a belső városrészekben a sokasodó zöldfelületek, a virágos erkélyek, ápolt kertek és parkok révén. Zöldüljön ki az V., VI., és VII. kerület és az Újlipótváros!

Lélegzet Alapítvány elérhetősége:

1075 Budapest
Károlyi krt. 3/a III. em. 2.
Postacím: 1465 Budapest Pf 1676
Telefon: 411 0509
Fax: 266 0150

Honlap: www.levego.hu/zoldlevel
Adószám: 18238341-1-42
Bankszámlaszám:
K&H 10201006-50088146-00000000

Írta

Kristin Faurest/Artemisia Tájépítészet
Telefon: 06-20-9582545

A kiadványt tervezte

Greg Spencer

Az első foto

Terézváros Önkormányzat